

LÁ THƯ MỤC VỤ

Tôi được thả ra khỏi trại giam gọi là Nông Trường 30/4 thuộc Huyện Long Toàn, Tỉnh Trà Vinh vào đầu năm 1985, sau khi được chuyển tới nông trường từ Trại Cải Tạo Bến Giá cách đó mấy cây số. Tổng cộng cả ba trại giam trong đợt tù đó là 25 tháng sau khi bị bắt ở cửa biển Định An vào tháng 12 năm 1982.

Từ lúc về nhà đầu năm 1985 cho tới chuyển vượt biển cuối cùng vào tháng 5 năm 1986 tôi có dịp sống với gia đình hơn một năm, nhờ vậy tôi có dịp chứng kiến một chuyện làm tôi nhớ mãi đến bây giờ. Số là lúc đó gia đình bà chị kể tôi sống ở nhà bên cạnh và chú em trai kể tôi thì sống với mẹ tôi và hai cô em gái chưa lập gia đình ở nhà của ba má tôi để lại. Hai nhà cách nhau một đường hẻm nhỏ và xài chung một nhà bếp. Trước đây đó là lô đất trồng để trồng rau, nhưng sau 30/4/75 thì ba tôi xây nhà cho gia đình bà chị cả từ Sài Gòn về ở. Khi gia đình chị ấy quay về Sài Gòn thì bán lại cho bà chị kể tôi.

Gia đình chị kể tôi lúc đó có bốn thằng con trai và một cô con gái, còn người em kể tôi lúc đó mới có hai thằng con trai. Mấy chú nhóc hay chơi với nhau nhưng cũng có lúc đánh nhau chí chèo. Một hôm không biết chúng có xích mích gì với nhau, nhưng tôi tình cờ từ trong nhà đi ra thì thấy hai thằng nhóc nhỏ nhất con bà chị kể đang kẻ đường biên giới bằng cục than và nói với hai thằng nhóc con của chú em tôi: “Nếu hai đứa mày bước qua đường ranh này thì sẽ biết tay tụi tao”. Lời đe dọa đó có hiệu lực vì hai thằng nhóc con của bà chị tôi lớn hơn hai thằng nhóc của chú em tôi nên hai chú nhỏ không dám “vượt biên” bước qua bên kia đất của ‘kẻ thù’.

Bài Phúc Âm của Chúa Nhật tuần này kể cho chúng ta một câu chuyện dụ ngôn tuyệt vời về người Samari nhân hậu. Đối với người Do thái thì những người Samari là những người không tốt. Ngược lại, dân Samari cũng coi người Do thái là những kẻ thù nghịch vì thế hai sắc dân tự động kẻ một lần ranh vô hình giữa họ và không bao giờ trò chuyện hay tiếp xúc với nhau. Chính vì thế khi người thông luật hỏi ‘Nhưng ai là anh em của tôi’ thì trong đầu của ông việc “yêu người anh em như chính mình” chỉ áp dụng cho người Do thái mà thôi, nên Chúa Giêsu đã kể câu chuyện mà nhân vật chính là người Samari tốt bụng cứu giúp một người Do thái bị cướp đánh gần chết nằm bên vệ đường. Mục đích của câu chuyện dụ ngôn là chỉ ra rằng không cần biết những người cần giúp đỡ thuộc dân nước nào, thuộc tôn giáo nào, da trắng hay da màu, họ đều là những anh chị em mà chúng ta phải yêu thương như chính mình. Tình yêu là nhân tố chính giúp chúng ta vượt qua mọi biên giới để đến với nhau. Ngược lại sự thù ghét là bức vụn lý tưởng thành làm ngăn cách con người với nhau, ngay cả dù đó là anh chị em ruột thịt hay là cha mẹ và con cái. (Có nhiều gia đình anh chị em không thèm nhìn mặt nhau, có người này thì không có người kia. Hay có những gia đình cha mẹ con cái đưa nhau ra tòa kiện cáo hay từ nhau).

Điều vĩ đại nhất của vũ trụ là tình yêu. Tội lỗi lớn nhất là không có tình yêu. Nếu điều răn trọng nhất là “*Yêu mến Thiên Chúa hết lòng, hết linh hồn, hết sức và hết trí khôn, và yêu thương người khác như chính mình*”, thì tội trọng nhất là làm ngược lại điều răn trên và chỉ yêu chính mình mà loại trừ người khác và Thiên Chúa. Một phần của sự độc đáo của việc con người được dựng nên giống hình ảnh Thiên Chúa là khả năng để yêu thương, và điều này không có gì để ngạc nhiên vì ‘Thiên Chúa là tình yêu’. Yêu và được yêu là cách để một người được trở nên trọn vẹn (a whole person). Và đó là bí mật của hạnh phúc đích thực. Khi cho đi yêu thương, ta cũng sẽ có yêu thương. Con người trở thành tất cả những gì mà họ phải trở thành chính bằng sự trải rộng đời mình ra để bao gồm người khác với những niềm vui và nỗi đau của họ.

Nhưng yêu thương trong Tân Ước không phải chỉ là đáp trả lại sự xứng đáng nơi người khác, mà là tạo nên sự xứng đáng nơi họ. Giống như tình yêu của Thiên Chúa dành cho chúng ta là một tình yêu-trước khi-xứng đáng. Do đó thánh Phao-lô đã có lý khi cho rằng “*Khi chúng ta còn là tội nhân, Đức Ki-tô đã chết cho chúng ta*”. Thiên Chúa không giữ tình yêu của Ngài lại chờ đến khi chúng ta xứng đáng mới trao ban, nhưng toàn thể sứ vụ của Chúa Giê-su là để yêu thương những người không biết yêu thương chính mình để làm cho họ trở thành đáng yêu, hơn là yêu thương họ vì họ thật đáng yêu. Tình yêu không dính líu gì đến chuyện thích hay không thích ai đó bởi vì chúng ta không thể ‘thích’ hết mọi người, nhưng chúng ta ‘phải yêu’ hết mọi người.

Câu kết của bài Phúc âm tuần này “*Hãy đi và làm như vậy*” cũng là lời Chúa nhắn nhủ mỗi người chúng ta là phải yêu thương hết mọi người, đặc biệt những người đang gặp khốn khó cần giúp đỡ, bất kể họ là ai.

Lm Nguyễn Mộng Huỳnh